

Sygn. akt I C 3999/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant: sekr. sąd. Daria Mokrzycka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2018 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa Z. G.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w S.

o ustalenie

I. oddała powództwo;

II. nie obciąża powódki kosztami procesu.

(...)

UZASADNIENIE

Z. G. wniosła pozew przeciwko (...) sp. z o.o. w S. „o ustalenie, że należność w postaci pożyczki konsumenckiej w wysokości 19900 zł od S. F. S. zawarta z jej mężem nie istnieje”. Podała, że od 2010r. komornik prowadzi przeciwko niej egzekucję, chociaż nie podpisała umowy o pożyczkę. Pozwana przejęła wierzytelność. W załączeniu przedłożyła umowę pożyczki konsumenckiej nr (...) z dnia 20.03.2008r., zawartą pomiędzy S. F. S. w G. a S. G..

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zarzuciła, brak interesu prawnego po stronie powódki w żądaniu ustalenia stosunku prawnego. Podniosła, że w sprawie zadłużenia z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki sąd wydał już prawomocny nakaz zapłaty, opatrzony klauzulą wykonalności; wierzytelność z tego tytułu została następnie zbyta na rzecz strony pozwanej, a tut. Sąd wydał postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności na rzecz cesjonariusza. Pozwana podniosła, że w sprawach o świadczenie dłużnik dopóty ma interes prawny w ustaleniu rozmiaru swego obowiązku, dopóki nie został przez wierzyciela pozwany o świadczenie. Gdy wystąpiono wcześniej z powództwem o świadczenie, to niedopuszczalne jest późniejsze powództwo o ustalenie, jako dotyczące żądania nie innego, lecz tylko węższego co do zakresu. Zasądzenie świadczenia wymaga bowiem uprzedniego przesądzenia zasady jego istnienia, tj. bytu stosunku prawnego, z którego ono wynika. Pozwana podniosła, że źródłem zobowiązania powódki było poręczenie, jakie udzieliła mężowi, zaciągającemu pożyczkę w (...), powódka wiedziała o swoim zobowiązaniu, wносиła o rozłożenie zadłużenia na raty, przy czym wobec powódki prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) H. S. pod sygn. akt (...). Pozwana podniosła, że powódce nie służy powództwo o ustalenie, skoro mogła w sprzecznie od nakazu zapłaty podnosić twierdzenia przeciwko żądaniu pozwu, ewentualnie skorzystać z innych środków ochrony, przewidzianych przez przepisy prawa. Podniosła zarazem, że powódka nie przedstawiła żadnych twierdzeń, dających podstawę do ustalenia „nieistnienia należności”.

Sąd ustalił:

W dniu 20.03.2008r. mąż powódki S. G. zawarł S. F. S. w G. umowę pożyczki konsumenckiej nr (...), na podstawie której (...) udzieliła pożyczkobiorcy, na jego wniosek, pożyczki w wysokości 19.900 zł na okres od 20.03.2008 do 20.03.2016. Ustalono prowizję dla pożyczkodawcy w wysokości 975 zł, opłatę przygotowawczą w wysokości 20 zł. Ustalono oprocentowanie pożyczki wg zmiennej stopy procentowej, ustalonej przez Zarząd (...), wynoszącej w dniu zawarcia umowy 18,25% w skali roku. Całkowity koszt pożyczki został ustalony na 19.089,59 zł, a rzeczywista stopa oprocentowania na 21,87%. Spłata pożyczki miała nastąpić w ustalonych ratach do 20.03.2016r. Powódka poręczyła spłatę zobowiązania.

Dowód:

umowa pożyczki (k-2-4)

Wobec zaprzestania spłaty rat zgodnie z ustalonym harmonogramem, pożyczkodawca wypowiedział w.w. umowę. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie wydał w dniu 11.08.2011r. prawomocny nakaz zapłaty w sprawie z powództwa S. w G. przeciwko dłużnikom solidarnym S. G. i Z. G. (jako poręczycielowi); należność, zasądzona nakazem, obejmowała zadłużenie z tytułu w.w. pożyczki (sygn. akt (...)). Prawomocnym postanowieniem z dnia 20.09.2011r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie nadał klauzulę wykonalności w.w. nakazowi na rzecz S. w G..

Pierwotny wierzyciel S. w G. przeniósł w dniu 26.03.2012r. wierzytelność, wynikającą z tytułu wykonawczego, na rzecz (...) S.a (...), a ta następnie na rzecz strony pozwanej. Prawomocnym postanowieniem z dnia 25.03.2013r. tut. Sąd nadał klauzulę wykonalności w.w. nakazowi na rzecz strony pozwanej (...) sp. z o.o. w S..

Dowód:

nakaz zapłaty z dnia 11.08.2011r. (k-28);

postanowienie Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 20.09.2011 (k-28v.)

postanowienie tut. Sądu z dnia 25.03.2013r., (...) (k-29)

Pismem z dnia 18.07.2016r. pozwana wraz z mężem S. G. zwróciła się do pełnomocnika strony pozwanej o wyrażenie zgody na spłatę zadłużenia, wynikającego z w.w. nakazu, w kwocie 19.194,49 zł w ratach po 400 zł miesięcznie, bezpośrednio na konto wierzyciela. Zwrócili się o umorzenie odsetek (w kwocie 6746,42 zł), oraz o wycofanie lub zawieszenie postępowania egzekucyjnego, prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)H. S. pod sygn. akt (...).

Dowód:

pismo pozwanej z dn. 18.07.2016r. (k-30-31)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Z. G. wniosła „o ustalenie, że należność w postaci pożyczki konsumenckiej w wysokości 19900 zł od S. F. S. zawarta z jej mężem nie istnieje”, podnosząc, że „nie podpisała umowy o pożyczkę”. Zaprzeczyła zarazem, że podpis (...), nakreślony pod przedmiotową umową, jako poręczyciel, został przez nią nakreślony, podobnie, jak wszystkie inne podpisy, znajdujące się w aktach sprawy, w tym pod pozwem, pismami procesowymi, pełnomocnictwem procesowym, potwierdzeniami odbioru korespondencji.

Sąd podzielił stanowisko pozwanej, że po stronie powódki brak było interesu prawnego w żądaniu ustalenia stosunku prawnego. W sprawie zadłużenia z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie wydał w dniu 11.08.2011r. prawomocny nakaz zapłaty (sygn. akt (...)) - w sprawie z powództwa pierwotnego wierzyciela S. w G. przeciwko dłużnikom solidarnym S. G. i Z. G. (jako poręczycielowi).

Prawomocnym postanowieniem z dnia 20.09.2011r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie nadał klauzulę wykonalności w.w. nakazowi na rzecz S. w G., a następnie prawomocnym postanowieniem z dnia 25.03.2013r. tut. Sąd nadał klauzulę wykonalności w.w. nakazowi na rzecz strony pozwanej (...) sp. z o.o. w S., jako następcy prawnego dotychczasowego wierzyciela. Jak słusznie podnosiła strona pozwana, w oparciu o stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone m.in. w wyroku z dnia 9.12.2011r., III CSK 138/11; wyroku z dnia 5.2.2009r., I CSK 332/08; postanowieniu z dnia 29.10.2009r., III CZP 79/09; oraz stanowiska sądów powszechnych, wyrażone w postanowieniu SA w Katowicach z dnia 27.09.2012r., V ACZ 706/12; wyroku SA w Białymstoku z dnia 7.2.2014r., I ACa 409/13 - w sprawach o świadczenie dłużnik dopóty ma interes prawny w ustaleniu rozmiaru swego obowiązku, dopóki nie został przez wierzyciela pozwany o świadczenie. Skoro wcześniej wystąpiono z powództwem o świadczenie, to niedopuszczalne jest późniejsze powództwo o ustalenie, jako dotyczące tego samego żądania. Zasądzenie świadczenia wymaga bowiem uprzedniego przesądzenia zasady jego istnienia, tj. bytu stosunku prawnego, z którego ono wynika. Dochodzone przez powódkę żądanie pozostaje w ścisłym związku z roszczeniem, co do którego wydano już prawomocny nakaz zapłaty i obecnie Sąd nie może ingerować w kwestie, stanowiące przedmiot tamtego postępowania, w tym czynić ustaleń faktycznych na gruncie łączącego strony stosunku prawnego z umowy poręczenia w sposób sprzeczny z treścią prawomocnego nakazu zapłaty. Powództwo z art. 189 kpc nie może służyć do weryfikacji prawomocnych rozstrzygnięć, zapadłych w innych sprawach. Pozwana mogła złożyć sprzeciw od w.w. nakazu zapłaty i tam podnosić twierdzenia przeciwko żądaniu pozwu. W tych okolicznościach powództwo wniesione w niniejszej sprawie podlegało oddaleniu.

Niezależnie od powyższego, zgodnie z zarzutem pozwanej, źródłem zobowiązania powódki jest poręczenie, jakie udzieliła mężowi, zaciągającemu pożyczkę w (...), zobowiązując się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał (art. 876 kc). Powódka wiedziała o swoim zobowiązaniu, znosiła egzekucję (poza sporem pozostaje, że w sprawie tej toczy się postępowanie egzekucyjne, prowadzone przez Komornika Sądowego H. S. sygn. akt (...)) i jednocześnie zwracała się do wierzyciela o rozłożenie zadłużenia na raty, umorzenie odsetek. Niezrozumiałym jest więc jej pozew w niniejszej sprawie, oparty na negowaniu istniejącego zobowiązania. Bezzasadnym jest ponadto jej zarzut, oparty na kwestionowaniu podpisu, złożonego w charakterze poręczyciela pod dołączoną do pozwu umową. Pozwana zaprzeczyła na rozprawie, aby złożyła taki podpis pod umową, a także pod wszystkimi innymi dokumentami, znajdującymi się w aktach sprawach, jak pozew, oświadczenie majątkowe, pisma procesowe, pełnomocnictwo (przedstawione na rozprawie, jako udzielone bezpośrednio przed rozprawą), potwierdzenia odbioru pism korespondencji sądowej. Jej stanowisko należało ocenić jako całkowicie niewiarygodne, nielogiczne i stanowiące jedynie nieudolną próbę uniknięcia odpowiedzialności za zobowiązanie.

Pomimo przegrania sprawy, Sąd nie obciążył powódki kosztami procesu (art. 102 kpc), uwzględniając jej bardzo trudną sytuację majątkową, rodzinną i osobistą. Wspólnie z mężem prowadzą gospodarstwo domowe, utrzymując się jedynie z niskich świadczeń emerytalnych, nikt im nie pomaga w utrzymaniu, są osobami w podeszłym wieku, schorowanymi, a ponadto toczy się przeciwko nim postępowanie egzekucyjne, dotyczące zadłużenia z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki, co znacznie ogranicza ich możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.